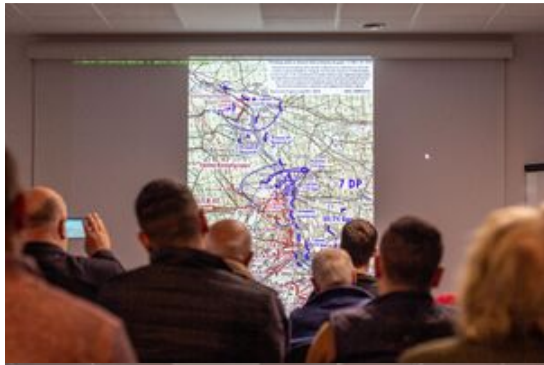

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/162004,Wyklad-o-dzialaniach-74-Gornoslaskiego-Pulku-Piechoty-w-obronie-linii-Liswarty-1.html>
26.04.2024, 22:06

Wykład o działaniach 74 Górnśląskiego Pułku Piechoty w obronie linii Liswarty 1 IX 1939 - Częstochowa, 31 marca 2022

W czwartek 31 marca w Przystanku Historia Centrum Edukacyjnego IPN im. Gen. Janusza Gąsiorowskiego w Częstochowie odbył się wykład Adama Kurusa, historyka OBEN IPN Katowice „Na terytorium wroga. Wypad na Grenzwinkel czyli 74 Górnśląski Pułk Piechoty w obronie linii Liswarty 1 IX 1939”.

1 września 1939 roku, żołnierze 74 Górnśląskiego Pułku Piechoty, działającego w ramach Oddziału Wydzielonego "Lubliniec" (jednego z trzech oddziałów wydzielonych 7 Dywizji Piechoty), prowadzili zacięte walki opóźniające przeciwko niemieckiemu IV Korpusowi Armijnemu. Obecnie do najbardziej znanych należy bój w obronie pozycji "Lubliniec", której przez wiele godzin heroicznie bronił I batalion 74 Gpp mjr. Józefa Pelca. W rzeczywistości był to jednak jeden z kilku etapów działań opóźniających przewidzianych dla pułku dowodzonego przez płk. Wacława Wilniewczyca. Niezwykle interesujące wydarzenia rozegrały się także m.in. na odcinku III batalionu 74 Gpp mjr. Jana Wrzoska, który w obronie głównej pozycji opóźniającej na linii rzeki Liswarty stoczył zwycięski

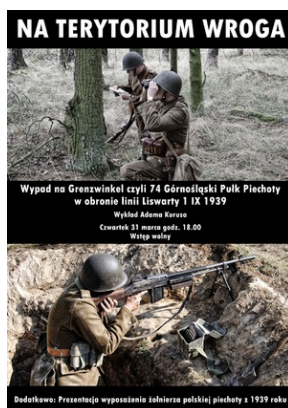
kilkunastogodzinny leśny bój pod Taniną i Łebkami (niem. *Das Gefecht bei Tanina*). To właśnie pod Taniną zatrzymano natarcie specjalnej niemieckiej grupy bojowej „Tanina-Kampfgruppe”, której zadaniem było wyjście na tyły polskiego ugrupowania pod Lisowem i odcięcie siłom polskim głównej drogi odwrotu w kierunku Częstochowy. Dzięki twardej obronie i aktywnym działaniom zaczepnym, zamiary nieprzyjaciela zostały udaremnione.

W trakcie walk doszło także do mającego symboliczny charakter epizodu; na prawym skrzydle batalionu mjr. Wrzoska, żołnierze z 7 kompanii 74 Gpp kpt. Wacława Szyćko, przekroczyli granicę państwową i zajęli niemiecką miejscowość Grenzwinkel, stawiając tym samym znajdujące się w tym rejonie nieprzyjacielskie pododdziały w trudnym położeniu.

Jak wyglądały przygotowania do wojny na linii rzeki Liswarty? Jaki przebieg miały walki w obronie pozycji? Jakie znaczenie miało zatrzymanie niemieckiej grupy bojowej pod Taniną? Dlaczego do niedawna, zarówno walki na Liswartę, jak i wspomniany wypad na terytorium Rzeszy Niemieckiej pozostawały zupełnie nieznane? O tych i wielu innych ciekawych faktach, można było dowiedzieć się w czwartek w Przystanku Historia IPN im. gen. Gąsiorowskiego w Częstochowie.

Dodatkową atrakcją była prezentacja oryginalnego wyposażenia żołnierza piechoty Wojska Polskiego z 1939 roku oraz omówienie sylwetki strzelca piechoty przygotowanej przez Stowarzyszenie Historyczne Reduta Częstochowa.

Spotkanie było piątym z cyklu wykładów „II wojna światowa w regionie częstochowskim. Nowe fakty, nieznani bohaterowie, zapomniane epizody”.

Wykład o działaniach
74 Górnosiąskiego
Pułku Piechoty w
obronie linii Liswarty 1
IX 1939 - Częstochowa,
31 marca 2022

Fot. Michał Figzał i Karol Krajewski